

Storytelling on Labour Law 2021

หยิก เมืองแมน / แทน พันทาง / จ่าง ตระกูล / พูน โพธิ์ / ถวิล จำเพาะ
ผาด มะนาว / พร้าว สะเทก / แตร ตงโพน / โพน บ้านสุ่ม / โทสม / ทองดี ทรนง

เรียนเรียง - อรรถพล มนต์ไพบุคลย์

เรื่องที่ 1 ลงโทษได้อย่างใดอย่างหนึ่ง

Story

“กรณีนี้เมื่อ วันศุกร์ที่แล้ว ที่คุณพูดจาหยาบคาย ก้าวร้าวหัวหน้าของคุณในที่ประชุม บริษัทพิจารณาแล้ว นี่คือ หนังสือลงโทษทางวินัย , บริษัทสั่งพักงานคุณ 5 วัน โดยไม่จ่ายค่าจ้าง !”

ผู้จัดการฝ่ายบุคคลแจ้งหนังสือพักงานพร้อมอ่านให้ฟัง

อีก 5 เดือนต่อมา ลูกจ้างรายนี้ ได้กระทำความผิดทางวินัยอีกครั้ง โดยกล่าวหาจากหยาบคาย ก้าวร้าวต่อหัวหน้าคนเดิม ครึ่งนี้ บริษัทมีหนังสือเลิกจ้าง โดยไม่จ่ายค่าชดเชย

หนังสือเลิกจ้างของบริษัท เขียนสาเหตุของการเลิกจ้างว่า เป็นการกระทำผิดซ้ำคำเตือนภายใน 1 ปี นับจากวันที่ลูกจ้างทำผิดครั้งแรก

ประเด็นกฎหมาย : หนังสือพักงาน เป็นหนังสือเตือน ซึ่งเป็นโทษทางวินัยด้วยหรือไม่ ? และ การลงโทษครั้งที่สอง ด้วยการเลิกจ้าง ต้องจ่ายค่าชดเชยหรือไม่ ?

บทกฎหมาย : พ.ร.บ. คู่คุ้มครองแรงงาน พ.ศ.2541 มาตรา 119 (4)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2512/2541 ตามคู่มือสภาพการจ้างของนายจ้าง (ข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงาน) มีขั้นตอนที่จะเลือกลงโทษพนักงานเพียงอย่างใดอย่างหนึ่งเท่านั้น นายจ้างมีบันทึกการลงโทษลูกจ้าง (หนังสือพักงาน) ระบุสั่งให้พักการทำงานเป็นเวลา 5 วัน โดยไม่จ่ายค่าจ้างเท่านั้น หากได้มีข้อความใดระบุว่าให้ลงโทษด้วยการเตือนเป็นหนังสือด้วย แม้ข้อความในตอนท้ายของบันทึก (หนังสือพักงาน) ดังกล่าว จะมีข้อความในลักษณะห้ามมิให้ลูกจ้างฝ่าฝืนและกระทำผิดอีก จึงไม่มีผลเป็นการตักเตือนเป็นหนังสือ ดังนี้ เมื่อการลงโทษจกเป็นการพักงาน 5 วัน โดยไม่ได้รับค่าจ้างแล้ว จะถือว่านายจ้างได้ลงโทษลูกจ้างโดยการตักเตือนเป็นหนังสือรวมอยู่ด้วยอีกไม่ได้

วิเคราะห์คำพิพากษาฎีกา -

1. ข้อความที่นายจ้างรายนี้เขียนข้อบังคับฯ พลาดคือ กำหนดโทษทางวินัยไว้ 4 ประเภท คือ

- 1) ตักเตือนด้วยวาจาและบันทึกไว้
- 2) ตักเตือนเป็นหนังสือ
- 3) พักงานไม่เกิน 7 วัน โดยไม่จ่ายค่าจ้าง
- 4) เลิกจ้าง

แต่เขียนข้อบังคับฯ ไว้ว่า **บริษัทสามารถลงโทษทางวินัยได้ประเภทใดประเภทหนึ่ง** โดยไม่จำเป็นต้องเรียงตามลำดับ

2. ศาลตัดสินว่า เมื่อนายจ้างเลือกกลงโทษอย่างใดอย่างหนึ่งแล้ว (เลือกกลงโทษ “พักงานไม่จ่ายค่าจ้าง”) หนังสือพักงาน จึงไม่ใช่การลงโทษทางวินัย ชั้น “ตักเตือนเป็นหนังสือ” (แม้หนังสือพักงานจะมีข้อความเตือนตามกฎหมายแล้วก็ตาม)

3. การลงโทษครั้งนี้ จึงไม่ใช่การลงโทษด้วยหนังสือเตือน เมื่อต่อมาลูกจ้างทำผิดซ้ำเรื่องเดิม จึงจะถือว่าเป็นการกระทำผิดซ้ำคำเตือนไม่ได้ (เพราะการลงโทษครั้งก่อนไม่ใช่การลงโทษด้วยหนังสือเตือน แต่เป็นการลงโทษ พักงาน) คดีลักษณะนี้นายจ้างแพ้คดี ต้องจ่ายค่าชดเชย

ข้อแนะนำในทางปฏิบัติ

1. ต้องแก้ไขข้อบังคับฯ เกี่ยวกับการทำงาน ในเรื่องการลงโทษทางวินัย จากเดิม เป็นข้อความแบบนี้

การลงโทษทางวินัย

ในกรณีพนักงานกระทำผิดวินัย บริษัทจะพิจารณาโทษตามความหนักเบาของความผิดที่พนักงานผู้นั้นกระทำขึ้น โดยไม่จำเป็นต้องเรียงตามลำดับ และบริษัทสามารถลงโทษทางวินัยได้ประเภทใดประเภทหนึ่ง **หรือพร้อมกันหลายประเภทในการทำผิดวินัยคราวเดียวกัน**

โทษทางวินัย มี 4 ประเภท ดังนี้

- 1) ตักเตือนด้วยวาจาและบันทึกไว้
- 2) ตักเตือนเป็นหนังสือ
- 3) พักงานไม่เกิน 7 วัน โดยไม่จ่ายค่าจ้าง
- 4) เลิกจ้าง

2. หนังสือลงโทษทางวินัย เขียนหัวกระดาษให้ชัดเจนว่า

“หนังสือเตือน และ หนังสือพักงานโดยไม่จ่ายค่าจ้าง”

- ความรู้มีค่ายิ่งกว่าทองคำ -

อรรถพล มบัลไพบูลย์

สำนักกฎหมาย บริษัท กรุงเทพนิติการ จำกัด

HR Center Co., Ltd.